

2021 – DOSARELE PATRIMONIULUI (LXXI): de Ziua Culturii Naționale:

10 porunci pentru creșterea copiilor - așa poet a fost Eminescu, ...

în registrul morților - Carpe diem!

Carpe diem ...!
Trăiește clipa
Dosarele
patrimoniului (LXXI)

2021

Anul comemorativ
al celor adormiți
în Domnul ...

**REGISTRU STĂRII CIVILE
PENTRU MORȚI: BELLU**
Mihail Eminescu
de 43 (?) ani poet,
necăsătorit.

Primăria Comunei București
Națiunea mea, îmbracă doliu?
Literatura noastră jeleşte?

10 porunci pentru creșterea copiilor!: 9. Copiii sunt
persoanele principale în casă, dar: 10. Aceasta să nu o observe!

Încheierea anului 2020, a reprezentat și finalizarea „Anului omagial al pastorației părinților și copiilor”. Întreg mapamondul a recunoscut că a fost un an atipic, criza sanitară fiind identificată ca principala cauză a „resetării” modului de viață al populației globului. Astăzi, se împlinesc 171 de ani de la nașterea poetului național Mihail Eminescu, o zi pe care guvernele României și Moldovei au declarat-o „ZIUA CULTURII NAȚIONALE”. În ultimele secole, relația dintre părinți și copii a fost analizată atent de fiecare generație. În contextual actual, al restricțiilor impuse de pandemie, reproducem un articol cu sfaturi pentru părinți, la care mulți ar trebui să mediteze: „Notitie. Diece porunci pentru crescerea copiilor”, autor Maria Landmann (publicația „Amicu Familiei”, an. XIII, nr. 7, 1889, redactor responsabil și editor: Nicolae Fekete – Negruțiu): «**10 porunci pentru crescerea copiilor: - 1. Cresce-ți însuși copii tăi.** Nici un ajutoriu străinu , ce ți-l iei în casă, nu-ți va puté în adevăru ajută la acesta. Cine vré să creșca copii, trebuie să-i stăpânesca, respectiv să se bucure de o deplină autoritate în ochii loru.- **2. Ocupă-ți copii. Lasă-i să se jôce, ori să lucreze, dar nu-i sili.** Unu copilu silitu e superatiosu, spiongiu și neiscusitu; unului care se ocupa în modu firescu e placutu, bunu si norocosu. - **3. Lasa pe copii se larmuesca.** Nu pretinde ca în ocupatiunile loru sa fie totu linisciti. Daca e că unu copilu sa se desvolte sanatosu in privintia corpului si a spiritului, trebue sa-si intrebuintieze membrele dupa

placu, apoi sa vorbesca, se rida, se strige, se-si descepte fantasia, nu numai privindu lucrurile, dar' si producandu. Naturalu, ca tote la tmpului si la locul lor. Asia dar' alu **4-lea: lasa copii in odaia loru, deca ai visite.** Iubirea maternala te face se-I prezentezi ospetiloru, se-I puni se se produca cu cunoscintiele loru si se-I lasi a fi laudati si admirati in presenti'a loru. Acestu lucru inse pentru ospeti nu e tocmai placutu, er' pentru copii primejdiosu. Ei voru deveni egoisti, inchipuiti, laudatosi, in faci'a ospetiloru nu se potu misca dupa voie si siedu siliti. Daca totusi vrei a-I presenta, dura'a se fie forte scurta si se nu devina obiectu de discutatu.- **5. Nu-ti lauda ori dojeni copii in faci'a strainiloru.- 6. Tiene strictu la ordine,** inse ingadue din candu in candu, deca e necesitate. **7. Fii consecuentu si impreuna asprimea cea mai mare cu o adeverata blandetia.** Nu dojeni ori pedepsi pe copii pentru lucruri de nemica, ca si cum ar' fi comisuri mari gresieli, dar' nici gresielile mari nu le lasa nepedepsite; ai opritu cev'a, tiene strinsu la preceptu.- **8. Copii nu sunt obiectu de jucarie.** Nu-i tracta ca pe atari si nu lasa pe altii se-I tracteze. Ei n'au venitu pe lume ca se-ti implinesca dorintiele, nici se-ti lingusiasca egoismul, ori pentru a tiene tie seu altor'a de uritu, ci pentru vointi'a loru. Din acest'a urmeza: - **9. Copii sunt in anumite impregiurari persoanele principale in casa, dar: 10. Acest'a se nu o observe!**».

Din lectura articolului - reprodus aproape identic (scris cu alfabetul latin cu diacritice, inainte de ortografia fonetica) - se poate deduce atat vechea scriere in limba romana (la 1889), cat si cele minim 10 sfaturi „obligatorii” in educatia copiilor!

Acum, la inceputul Anului Nou, reamintim ca 2021 a fost declarat si „**Anul comemorativ al celor adormiti in Domnul; valoarea liturgica si culturala a cimitirelor**”. Pentru ziua de 15 ianuarie, Ministerul Culturii a alocat 2.000.000 lei pentru sprijinirea derularii unor proiecte culturale; astazi se cuvine sa amintim tuturor romanilor si momentul stingerii din viata al celei mai importante voci poetice din literatura noastra; evenimentul a fost evocat de criticul George Calinescu: «Aproape sigura este aceea de joi 15 iunie (n.r.: 1889), in zorii zilei, cum arata actul de deces si cum, de altfel, s-a sapat pe piatra mormintului. Miercuri seara, Eminescu, cu o ultima licarire de constiinta, chema pe batrinul doctor si i se plinse de mari dureri in trup. Ramas singur, se intinse pe pat si, cand limba sortii sale ajunse pe pragul al doilea al vietii, inima se opri si poetul trecu in univers. Dimineata, gasindu-l mort, l-au dus la Spitalul Brincovenesc pentru autopsie, unde cantarindu-i-se creierul, in stare de ramolitie, se gasi ca are 1400 de gr., cam atat cit al lui Schiller (...). Doi servitori ai spitalului fur trimisi sa declare decesul la Oficiul de stare civila, si - crunta ironie - pe actul de moarte al d-lui Mihail Eminescu, poet, cei doi nestiutori de carte puneau pecetea degetelor lor batatorite. **REGISTRU STĂRII CIVILE PENTRU MORȚI: BELLU, Ortodox-Român: „Mihail Eminescu de 43 ani poet, necasatorit.** No. 2935. Din anul una mie opt sute opt zeci si noua luna iunie ziua septe spre zece ora douasprezece meridiane. Act de moarte a D-lui Mihail Eminescu de patru zeci si trei de ani, poet, necasatorit, nascut in comuna Botosani, fiul Decedatului Mihail Eminovici alte amanunte nu sa putut lua - decedat ... la cinci spre zece coarent ora trei ante meridiane, in casa din strada Municipala No. 14 Suburbia Doamna Balasea.

Martori au fost: Dl. Iordache Munteanu de ani trei zeci de profesie servitor, din acel spital si D. Ion Stirbu de ani doua zeci si cinci de profesie servitor din strada aceiasi No. 14 de la acel spital cari au scris impreuna cu noi acest act dupe ce li s-au cetit. Ceasul morții s-a constatat de noi

prin doctoru verficator d-l Sutzu care a și liberat certificatul cu No. 161. Făcut de noi Nicolae Hagi Stoica fiu consiliat al comunei Bucuresci și oficer de stare civilă. Martori n-au știut subscri. (... Din Registru pentru morți pe anul 1889 ... **Primăria comunei București**. Oficiul stărei civile). Gazetele „Adevărul”, „Constituționalul”, „Românul”, „Democrația” pomeniră toate de această pierdere, și revistele avură cuvinte de jale. „Națiunea mea, îmbracă doliu! – se tînguie Vulcan în „Familia” – Literatura noastră jelește! Poesia română plînge! Vi s-a dărîmat o columnă, vi s-a stins un luceafăr, vi s-a răpît o podoabă ... Genialul poet Mihail Eminescu a încetat din viață” (...) B.P. Hașdeu, în „Revista nouă”, muștră pe contimporani în mod bombastic: „El va trăi, deși a murit nebun. Și cum oare să nu înnebunească? În toate epocele au fost poeți, pe cari flămînda sărăcie, uneori numai deșertăciunea, pentru o ticăloasă pomană însoțită de o mai ticăloasă laudă, îi încovoia tămîitori dinaintea celor puternici. În toate epocele s-au văzut însă și de acele firi semețe, înalte, vrednice de solia ce le-a dat-o dumnezeirea, cari niciodată n-au întins o mîna cerșitoare către vreo mărire pămîntească, către acei ce uită că **nu săracii spălau picioarele lui Isus, ci Isus a spălat picioarele săracilor. Așa poet a fost Eminescu ...** Astfel se stinse în al optulea lustru de viață cel mai mare poet, pe care l-a ivit și-l va ivi vreodată, poate, pămîntul românesc. Ape vor seca în albie și peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va veșteji pe cer în depărtări, până când acest pămînt să-și strîngă toate sevele și să le ridice în țeava subțire a altui crin de țaria parfumurilor sale». „Vizionarul politic de geniu” s-a stins, dar teoriile conspirației s-au amplificat, lucrarea „Adevărul ucide” - a scriitorului tribunist sibian Vasile Rusu -, prezentând concepțiile autorului celei mai acide satire politice din literatura română: „DOINA”.

Cunoașteți expresia „Carpe diem” - devenită aforism-, din poemul latin scris de Horațiu? Din versetul inițial „Carpe diem, quam minimum credula postero” – „Trăiește clipa de azi și fii cât mai puțin încrezător în ziua de mâine” (Ode I), a rămas „Trăiește clipa”, cu un sens mult mai larg!

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-dosarele-patrimoniului-lxxi-de-ziua-culturii-nationale-10-porunci-pentru-cresterea-copiilor-asa-poet-a-fost-eminescu-in-registrul-mortilor-carpe-diem-156135.html>

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the Tribuna.ro website. The URL in the address bar is <https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-dosarele-patrimoniului-lxxi-de-ziua-culturii-nationale-10-porunci-pentru-cresterea-copiilor-asa-poet-a-fost-eminescu-in-registrul-mortilor-carpe-diem-156135.html>. The page features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". Below the logo is a navigation menu with categories: Eveniment, Actualitate, Stirile de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main article content includes the title "2021 Dosarele patrimoniului (LXXI): de Ziua Culturii Naționale: 10 porunci pentru creșterea copiilor - așa poet a fost Eminescu, ... în registrul morților - Carpe diem!", the author's name "Marius HALMAGHI", the publication date and time "14.01.2021 23:40", the number of views "1316 vizualizari", and the number of comments "0 comentarii". There is also a Bitdefender advertisement on the right side of the article.

În: Tribuna, 14 ianuarie 2021